

Fontosabb fogalmak, definíciók

Adatbiztonság	Egyaránt jelenti a jogosultak hozzáférését a szükséges adatokhoz, de azt is jelenti, hogy a jogosulatlanok ne férjenek hozzá az előlük elzárt adatokhoz, az adatok naprakészességét, megbízhatóságát is magába foglalja.
Aktív marketing	Célja a piackutatás, a piacszerzés (piachódítás) és a piacmegtartás (stabil vevőkör). Munkamódszerére leginkább a különféle akciók szervezése és lebonyolítása jellemző.
Alkalmazások tervezése	A projekt kivitelezésében résztvevő kapacitások időbeli alkalmazásának tervezése azok rendelkezésre állásától függően.
Alkotótechnikák	Az alkotást serkentő módszerek újszerű probléma-megoldási megközelítések kidolgozásával.
Állandó költségek	Fix költségek. Olyan költségek, amelyek nem függnek a termelési volumentől, az értékesítés nagyságától. Ezek a költségek egyaránt felmerülnek akkor is, ha a vállalkozás eredményesen, és akkor is, ha kevésbé eredményesen működik.
Állandó szervezetek	Az állandó szervezetek hosszú távú életcéljaik vannak és helytállnak változó környezetükben. Ilyenek pl. a magán és állami vállalatok, a közigazgatás, az egyes ágazatok az egészségügy, oktatás, szociális ellátás stb. intézményei, de a non-profit szervezetek is (pl. alapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok). A projekteket vagy az állandó szervezeteken belül működnek, vagy annak erőforrásait, munkáját és termékeit használják fel a projekt során. Az időszakosan működő projektek, és annak munkatársai szempontjából alapvetően fontos a velük kapcsolatban álló állandó szervezetek ismerete. A projekt és az állandó szervezet gyakran mátrix-szervezetet alkotnak, és a projekt terméke gyakran beépül az állandó szervezet későbbi működésébe. A projekt munkatársának ismernie kell az adott projekttel kapcsolatban álló állandó szervezet feladatait, hatáskörét és felelősségeit, a szervezet felépítését, szervezeti folyamatait és döntéshozatali mechanizmusait. Mindennek különös jelentősége van olyan projektek esetében, ahol a szervezet és/vagy a szervezet infrastruktúrájának megváltoztatása a cél. A projektek által létrehozott létesítmények, információ technológiai megoldások és szervezet átalakítási projektek különösen nagy hatással vannak az állandó szervezetek működésére. Ennek megfelelően elengedhetetlen a működést meghatározó állandó szervezeti iránymutatások és utasítások, azok tervezési és végrehajtási eljárásainak, és azok eredményeinek az ismerete, amelyek nélkül a projekt megbízók elégedettségét nehéz elérni. Az adott állandó szervezet célját, kereteit és működésének megértését nagyban segítheti, ha a munkatársak és különösen a projektvezető ismeri az adott iparágat és üzleti területét.
Általános költségek	Közvetett költségek. Azok a költségek, amelyeket nem lehet egy adott termékhez egy az egyben hozzárendelni, mivel több termék kialakításában is részt vesznek.
Befejezési időpont	A folyamatnak a folyamattervezés alapján kiszámított vagy meghatározott vége. A kiszámítási módszertől függően kiszámítható a legkorábbi befejezési időpont (előreszámítás), valamint a legkésőbbi befejezési időpont (visszaszámítás).
Befejezési sorrend	A folyamat befejezésének sorrendi viszonya egy következő folyamat végéhez, tehát pl. a „B” folyamatot csak akkor lehet lezárni, ha az „A” folyamat már befejeződött.
Befektetett eszközök	Azok az eszközök, amelyek – közvetlenül vagy közvetve – a vállalkozási (termelési, értékesítési) tevékenységet tartósan, legalább egy évet meghaladóan szolgálják. A befektetett eszközök három nagy csoportra különíthetők: az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök.
Beruházás	A tárgyi eszközök beszerzése, létesítése; saját vállalkozásban történő előállítása; a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig végzett tevékenység; továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez egyedileg hozzákapcsolható, ideértve a hitel-igénybevételt és biztosítást is. Tehát az a pénzösszeg (tőkebefektetés), amennyibe a beszerzett, előállított (az előállítás folyamatában lévő), még nem aktivált, üzembe nem helyezett tárgyi eszköz került.
Beruházás tőkeértéke	A beruházásból fakadó bevételek összegének (beleértve az időszak végén esetleg megmaradó maradványérték diszkontált értékét is) és a beruházással kapcsolatos kiadások összegének (beleértve a használat alatti esetleges kiadások diszkontált értékét is) különbsége.
Beruházás-gazdaságossági számítások	Segítségével kívánunk dönteni arról, hogy az egyes beruházási variációk közül a lehető legjobbat válasszák. Két típusát különböztetjük meg: a statikus beruházás-gazdaságossági számításokat (kevésbé pontos, mivel nem veszi figyelembe az időtényezőt) és a dinamikus beruházás-gazdaságossági számításokat (pontosabb, mivel már a pénzáramlások időpontjával és a bevételi és kiadási adatokkal is számol).
Beszerzés, szerződések	A beszerzés tartalmazza a befektetések becslését a beszerzési stratégiához alakítva, a beszerzésekhez kapcsolódó szerződési rendszer kialakítását, a szerződések dokumentációs rendjét, az eszközök és anyagok tárolási és kiadási rendjét. A projektmenedzsment során szerződésekkel és belső útmutatókkal kötelezik a projektben résztvevőket a kívánt teljesítmények megvalósítására.

	A projektmenedzsernek értenie kell a különféle szerződési formákhoz, típusokhoz. Tartalmukat aszerint kell tudnia meghatározni, hogy a projekt igényeit és érdekeit a szavatossági kitételekkel és garanciális részletezéssel biztosítsa. Szükség van alapvető szerződésjogi ismeretekre is.
Biztonság, egészség és környezet	A projekteken belül a legfontosabb biztonsági, egészségügyi és környezeti ügyeket illetően az előre meghatározott szabványok és eljárások szerint járnak el. Ennek eredményeképpen lehetővé válik a közvélemény, a jogrendszer, a működtető személyzet és mások által egyaránt elfogadható szintre csökkenteni a balesetek valószínűségét, az emberek, berendezések és nem anyagi jellegű értékek elvesztését és sérülését. A projektmenedzser - mint általában a legfőbb biztonságért felelős személy – felelős azért, hogy az adott szabályokat a projekt működése során betartsák, továbbá a hogy folyamatosan kövesse az adott szabályok érvényességét. Feladata a veszélyek észlelése, a kockázatok elemzése, válaszintézkedések kidolgozása a helyzet kontrolljának érdekében, különösen az előre nem várt eseményekre vonatkozó intézkedések, megelőző intézkedések és előre eltervelt aktív károkozási esetek (pl. visszaélés, szabotázs, elleni intézkedések meghozatalára és kezelése, A biztonsági, egészségügyi és a környezet védelemre irányuló eszközök között említhető: a biztonsági intézkedési terv (nem csupán berendezésekre, hanem pl. a projekt során használt, vagy annak végtermékeként előállított szoftverekre is); munkahelyi biztonsági, egészségügyi és környezetbiztonsági intézkedési tervek, és a környezeti hatás vizsgálatok. Mindenekelőtt az emberi élet védelmét és sérülésének elkerülését kell biztosítani a projekt során. A projekt munkatársaknak ismerni és alkalmazni kell tudni az érvényben levő biztonsági, egészségügyi és környezeti rendelkezéseket.
BPR	Business Process Reengineering. Olyan folyamatorientált vezetői gondolkodás és folyamatszervezési módszer, amely a szervezet és a piac szorosabbá tételének stratégiai céljaiból kiindulva: javítja a vevői kiszolgálás minőségét, lerövidíti a kiszolgálás átfutási idejét, a költségeket könnyen kezelhetővé és átláthatóvá teszi, a többlépcsős hagyományos szervezeti struktúrát a folyamatok létrehozásával horizontális irányba elnyújtja (ellaposítja).
Brainstorming	Ötletroham. Alkotótechnika. A csoporton belül minél több spontán ötlet összegyűjtése és rögzítése, mindenki által jól látható helyen, pl. táblán. Ennek során a tagok átvehetik és továbbfejleszthetik más résztvevők ötleteit is (ötletgenerálás), majd ezután az ötletek kiértékelése következik. Az egyetlen korlátozás: az ötletgyűjtés ideje alatt a javaslatokat semmilyen kritikának sem szabad alávetni. (A később hibásnak talált ötleteket is regisztrálni kell!)
Change management	Változásmenedzsment. Annak biztosítása, hogy a projektek változásainak minden lehetséges módját, úgy mint pl. a projekttervek változásait vagy a szakmai változásokat, a projektek céljainak változásait és az olyan tényezőket, melyek a projekt megvalósításához vezethetnek, a projekt vezetője felé jelezni és dokumentálni kell, azért, hogy így a projekt vezetése ellenőrizni és követni tudja azokat.
Csapatmunka	A csoportot személyek alkotják, akik meghatározott célok megvalósítása érdekében kapcsolatot létesítenek. A tervszerinti együttműködés keretében munkát végző csoportokat csapatoknak nevezzük. A csapat létrehozásának első lépése a csapatépítés. Erre szolgálnak egyrésztől egyes formális intézkedések (pl. projektindító értekezletek, workshop-ok, a megfelelő személyek összehozása, csoportvezetés, tréning a csapattagoknak és a moderátorok részére, a csapatszellelem és a csapatszimbólumok tudatos építése), a másik oldalról az informális követelményei és a gondozása a csapatmunkának (pl. egyéni motiválás, a csoportviselkedés és a kulturális különbségek figyelembevétele, a közös cél előmozdítása stb.). A projektcsapat tagjaira eltérő szerepek hárulnak, és különböző elvárásokat fogalmaznak meg velük szemben. A projektcsapaton belüli csoportdinamikai hatások lehetnek a teljesítmény fokozói, de akadályozók is, ezért ennek menedzselése a projektmenedzser alapvető feladata. A projektmenedzsment szakemberekkel szemben elvárás, hogy ügyesen hozza össze, vagy vegyen részt a csapat kialakításában és támogassa a projektmenedzsment csapat vezetésében. Ennek a feladatnak nehézségi foka függ a konkrét projektszituációtól, a kulturális és képzettségi különbségektől, különböző érdekektől és eltérésektől a munka- és a döntési gyorsaság tekintetében a projekt csapattagokat illetően.
Csoport	Emberek legalább két főből álló tömege, mely a következő ismérveket mutatja: közvetlenül egymásra utalt és kölcsönösen egymáshoz igazodó cselekvés, amely hosszabb időszakon keresztül fennmarad, szerepdifferenciálást mutat, bizonyos közös normákhoz igazodik („mi”-érzés), valamint az érintettekben csoporttudatot ébreszt. Viselkedésüket a csoportdinamika írja le.
Csoportos alkotástechnikai módszerek	A csoporthozás teljesítménynövelő hatású. Az emberek megfelelő csoportfeltételek között többet, jobban, ötletdúsabban, sokoldalúbban és kritikusabban dolgoznak, mint egyénileg. Az emberekben van egyfajta hajlam arra, hogy egyéni véleményüket a csoportnormához igazítsák, ami azonban háttérbe szoríthatja az egyedi, szokatlan gondolatokat, megoldásokat. Azoknál a problémáknál amelyek új összefüggések feltárását, új megoldások kitalálását igénylik a kreativitás, a nyitott gondolkodás, az ötletek és a gondolatok sokfélesége, az intuíció kap kiemelt szerepet. Alkotó munka 5-15 fős érdekeltekből és előítélet-mentes laikusokból szerveződhet. Kerülni kell, hogy egymással alá-fölérendeltségi viszonyban lévő emberek egy csoportba kerüljenek, mert ez csökkentheti az ötletadó kedvet. A csoport ülését moderátornak kell vezetni, aki katalizáló, koordináló

	szerepet tölt be azáltal, hogy felkelti és folyamatosan fenntartja az érdeklődést a módszer és a probléma iránt, s szükség esetén újabb aspektusok, területek felvillantásával képes a résztvevők aktivitását fokozni. A felkészült moderátor (beszélgetés irányító) ismerje a módszert és a megoldandó problémát, keltse fel és tartsa fenn a résztvevők érdeklődését, tanúsítson érdeklődést minden ötlet iránt, legyen képes a résztvevők aktivitását fokozni, legyen kellő tekintélye a szabályok betartására.
Dinamikus beruházás-gazdaságossági számítások	A beruházási lehetőségek választásának döntés-előkészítési számítási módszerei. Vizsgálati horizontjuk átfogja az eszköz teljes használati időtartamát. Figyelembe veszik az egyes pénzáramlások időpontját. Pénzügy-matematikai módszereket alkalmaznak. Bevételi és kiadási adatokat számolnak. A statikus számításokkal ellentétben a dinamikus módszerek időigényesebbek, cserébe viszont pontosabb, megbízhatóbb és részletesebb eredményeket adnak.
Dinamikus megtérülési idő	A beruházásokba befektetett tőke maradéktalan megtérülésének időpontja, amelyet az egyes évekre vonatkoztatott diszkontált tőkemegtérülés kumulált tőkeértékének segítségével határoznak meg. A beruházási lehetőségek választásának döntés-előkészítési módszere, ti. azt a beruházást kell megvalósítani, amelynek a dinamikus megtérülési ideje a legrövidebb.
Döntéshozatal folyamata	Az akaratkialakítás és az akaratátvitel folyamata, amely az információk nyerésén, feldolgozásán és leadásán keresztül funkcionál.
Döntési feladat	A vezetők akaratkialakítása a célirányos és szabályozott gazdasági, szociális cselekvések indítására.
Döntési mátrix	Grafikus segédeszköz a prioritások megállapítására: súlyozott döntési kritériumok alapján több alternatívát értékelnek ki.
Egyedi költségek	Közvetlen költségek. A teljesítmény (termék, szolgáltatás) egységre vonatkoztatott önköltség azon eleme, amelyet a teljesítményhez valamilyen normatíva alapján közvetlenül hozzá lehet rendelni (pl. fajlagos anyagköltségek). A teljesítmény növekedésével e költségek arányosan nőnek, azokról való lemondás (megtakarítás) a teljesítmények előállításáról való lemondást is jelenti.
Előreszámolás	Hálóterv-számítási módszer a lehető legkorábbi projekt-véghatáridő kiszámítására (a projekt kezdőhatáridejéből kiindulva) az egyes folyamatok lehető legkorábbi befejezésének figyelembevételével.
Érdekeltek	A projekt szempontjából érdekelték mindazok akik résztvesznek a projektben, hatással vannak rá és érdekelték a projekt eredményében. Külső érdekelték: ügyfelek, vevők, beszállítók, versenytársak, együttműködő partnerek, hitelezők, önkormányzat, hatóságok Belső érdekelték: szervezet, vállalat és vezetése, a szervezet egyes részlegei, alkalmazottak, a projektteam tagjai, a projektmenedzser, a vállalat tulajdonosai. Az érdekelték között rangsort lehet felállítani az alábbi szempontok alapján: • Miért érdekelt a projektben? • Hogyan befolyásolhatja a projekt megvalósítását, kimenetelét? • Részt vesz-e közvetlenül a projekt kivitelezésében? • Van-e e ellenőrző szerepe a projektben? • Van-e döntési jogosultsága?
Eredményterv	Egy projekt összköltség-alakulásának grafikus ábrázolása (a várható anyagi haszon szembeállításával a projektköltségekkel) az eredményesség megállapítására.
Erőforrások, logisztika és projektfinanszírozás	A projekt erőforrásai közé soroljuk az emberi erőforrásokat, az eszközöket, anyagokat és telephelyeket, amelyek szükségesek az adott tevékenységeken keresztül a projekt termékének létrejöttéhez. Az erőforrások tervezése magában foglalja az összes szükséges erőforrás meghatározását, és optimális tervezését mind a meglévő, mind a beszállítók által biztosított erőforrásokat illetően. Az erőforrások tervezésekor számos technika alkalmazása szóba jöhet a szükséges erőforrások becslésére., mint pl.: az analitikus becslések (meglévő szakértői adatbázisok használata); szakértői interjúk; iparág specifikus kalkulációk. Az erőforrások adott szempont szerinti egyenletesebb elosztása (szintezése) fontos része az erőforrás tervezésnek, mert ezáltal is csökkenthetők a projektek kockázatai. Mivel az erőforrások biztosítása és az eszközfüggő minőség között összefüggés van, a projektmenedzsment szakembernek képesnek kell lennie az eszközök projekteredményekre vonatkozó hatásainak felismerésére, és szükséges esetekben módosítások végrehajtására. Az erőforrás biztosítása a speciális projektviszonyoktól is függhet (adatszere, hely és üzemanyagfüggés stb.), ami megköveteli a projektvezetéstől egy projekt infrastruktúra terv és logisztika tervének elkészítését is, ami a logisztika szempontjainak kell, hogy teret engedjen a tervezésben. Elvárás továbbá a projektmenedzsment szakembertől, hogy a finanszírozási igényeket a projekt következő időszakára vonatkozóan meg tudja adni a felmerült költségek, időtervek és költségtervek alapján. Legalább egy területre vonatkozóan ismernie kell a pénzügyi, költségvetési fogalmakat,

	lehetőségeket és technikákat.
Erőforrás-tervezés	A projekthez rendelkezésre álló munkaerő, segédeszközök (pl. eszközök, gépek, anyag), valamint a rendelkezésre álló anyagi eszközök mennyiségének tervezése.
Esemény	Folyamatelem, mely egy bizonyos állapot beállását jelenti.
Fázismodell	A projekt standardizált felosztása időben egymástól elhatárolt szakaszokra (fázisokra) a nagy vonalakban történő tájékozódáshoz és a helyszínek meghatározásához a projekt folyamatában. Példa: elemzés – koncepció – fejlesztés – realizálás.
Fázisterv	A projekt felosztása időben és tematikailag zárt egységekre, fázisokra (szakaszokra). Ezek időben követhetik vagy átfedhetik egymást.
Finanszírozás és elszámolás	A finanszírozás menedzsment feladata és felelőssége a szükséges a pénzügyi alapok megteremtése és óvatos biztosítása a projekt részére. A projekt vezetés feladata a megfelelő információk továbbítása a finanszírozás vezetésére. Finanszírozási követelmények, ellenőrzés, kontrolling. A számlázási ügyek arra szolgálnak, hogy a kalkulációk, a számlázások, az aktívák és a passzívák kimutathatóak legyenek. Ennek az a célja, hogy a menedzsment a vállalt gazdaságosságról és a fizetőképességről világos képet kapjon. A projektmenedzsernek biztosítani kell a pénzügyi és pénzügyi adatokat a pénzügyi vezetés felé, ezért ismernie kell a finanszírozási formákat és annak elemeit is. Ki kell alakítani a projektre vonatkozó számlázási és elszámolási rendet. A projektmenedzsernek képesnek kell lennie a pénzügyi és elszámolási elemzések elvégzésére.
Fix költségek	Állandó költségek. Olyan költségek, amelyek nem függenek a termelési voluméntól, az értékesítés nagyságától. Ezek a költségek egyaránt felmerülnek akkor is, ha a vállalkozás eredményesen, és akkor is, ha kevésbé eredményesen működik.
Fluktuáció	Munkaerő-áramlás. A szervezetbe belépő és távozó dolgozók adott időszakra vetített aránya.
Folyamat	Egy bizonyos történést ír le. Ide tartozik a kezdet és végpont definiálása is. Munkalépések sora, melyek egy vagy több inputot (külső vagy belső szállítók) egy vagy több outputtá (belső vagy külső ügyfelek) alakítanak át.
Folyamat-menedzsment	A vállalat összes releváns folyamatának folyamatos ellenőrzése és javítása.
Folyamatstruktúra	A folyamat hierarchikus felosztása részfolyamatokra tetszőleges számú észszerű síkon.
Folyamattervezés	Egy projekt feladatainak időbeli és logikai elrendezése (tervezése!).
Gantt-diagram	Vonalas ütemterv. A projekt ütemtervének átláthatóságára szolgáló diagram. A folyamat időtartamának grafikai ábrázolása vonalas formában. A vonal magában foglalhatja a célkitűzésnek megfelelő időtartamokat. Az események tervezett befejezését időpontokként ábrázolja. Folyamatokhoz adott esetben járulékos információként táblázatos felsorolást is lehet rendelni.
Hálóterv	A folyamatok és a közöttük lévő logikai függőségek grafikus vagy táblázatos megjelenítése, pl. PERT diagram.
Hálóterv csomópontjai	Az események időközök megadásával történő összekapcsolása. Az időköz (időbeli távolság) egy-egy folyamatelem időtartamának felel meg.
Hálótervezési csomópont	A folyamat leírására szolgáló ábrázoló elem. A hálótervezési eljárástól függően a csomók egy eseményt vagy egy folyamatot szimbolizálnak.
Hálóterv-technika	A folyamatok elemzésére, leírására, tervezésére, szabályozására és ellenőrzésére szolgáló folyamatok grafikus elemzése, melynél a költségeket, az alkalmazott eszközöket és a további befolyásoló tényezőket is figyelembe veszik.
Határidőhöz igazodó alkalmazási terv	Tervezés a maximálisan rendelkezésre álló kivitelezendő kapacitások figyelembevételével nélkül (kapacitásigény-tervezés).
Határidőterv	Ütemterv. A projekt mindegyik folyamatánál a kezdeti és záró-időpontok megtervezése.
Humán erőforrás	A magasan kvalifikált szakembergárdából és a megfelelően kialakított munkaerőbázisból áll, mindinkább meghatározó szerepet kap a szervezetek gazdálkodásában.
Időköz	Időtávolság. Egy elrendezési kapcsolat időértéke. Lehet nullánál nagyobb, kisebb vagy nulla. MIN: minimális időköz, ennél kisebb nem adható meg. MAX: maximális időköz, ennél nagyobb nem adható meg.
Időtartam	Egy folyamat kezdete és vége közötti időszak. Egysége: nap, óra, hét stb.
Időtávolság	Időköz. Egy elrendezési kapcsolat időértéke. Lehet nullánál nagyobb, kisebb vagy nulla. MIN: minimális időköz, ennél kisebb nem adható meg. MAX: maximális időköz, ennél nagyobb nem adható meg.
Időtervezés és menedzsment	Az időtervezés és menedzsment felöleli az egyes átfogó tevékenységek, tevékenységek, mérföldkövek, tervezését az előzmények és függőségek figyelembe vételével, az előrehaladás nyomkövetését, és a szükséges módosítások elvégzését a tervezett határidők tartása érdekében. Az időtervek a projektcélok eléréséhez a monitoring-kontrolling eszközei, amelyek lehetővé teszik a különböző résztvevők irányítását és optimális összehangolását. A projektmenedzsment szakemberrel szemben kiemelt elvárás, hogy a határidőket befolyásoló tényezőket felismerje, lássa a lehetséges megoldásokat, irányítani tudja azok megvalósítását. Az időterv pontosságát változtatni tudja, tartalékokat is kezelje, és ennek érdekében befolyásolja, alkalmazza a folyamatokat, technikákat és az időtervezés, és monitoring-kontrolling, eszközeit az egyes területek

	aktuális helyzetét mérlegelve a célok elérése érdekében.
Információk, dokumentálás, jelentések	Az aktuális és konzisztens információk a feladatok teljesítését és a döntések meghozatalát szolgálják. Minden projekt információs rendszerektől és folyamatoktól függ, melyekben eljárások ismétlődnek. Az információs és dokumentációs rendszernek tartalmaznia kell a projektre vonatkozó információkat reprezentáló koncepciót, melyet a valós információs igények generálnak. A jelentési kötelezettségek rendszere szolgálja a: rendszeres kommunikációt, a projekt értékeit, szituációit, prognózisát. A jelentések tartalma a projekt kontrolling keretében kerül kiértékelésre. Az információk tükröződnek a dokumentációkban, célszerű összehangolásaként a projektre vonatkozó költségeknek, határidőknek, változásoknak, céloknak. A projekt menedzsernek fel kell építenie a projektet kiszolgáló dokumentációs rendszert, és képesnek kell lennie a projekt információs folyamatainak megszervezésére.
Informatika és adatbázisok/adatfeldolgozás	Informatika, eszköz a kérdések megválaszolásában. Adatállományok kezelése, információtovábbítás a projektvezetés felé. Felhasznált területei: HW, SW, DBA, Communication, Network, Kiépítésének alapja a felhasználók követelmény rendszere. A Projekt Menedzser ismerje és az informatikai eszközöket és azok alkalmazását a projekt menedzsment során. Az IT projektek vezetésénél ismernie kell azok speciális folyamatait és fejlesztési kritériumait.
Innováció	Az új gondolatok és az ezeken alapuló célok kitűzése, valamint az akarat azoknak a megvalósítására.
Integráció	Az integráció a projektmenedzsment különböző tevékenységei és rendszerei összehangolásának és egybefoglalásának eszköze, ami alapvetően fontos a projekt céljainak eléréséhez, a projekt sikerre viteléhez. A projekt kiváló tartalmi eredményei nem lehetnek optimálisak, ha például egyidejűleg a költségeket túllépték és a határidőket nem tartották be, vagy túl magas kockázatot vállaltak a projekt során.. További példaként lehetséges, hogy egy kiválóan működő team erősségei egy gyenge teljesítményű másik teammel való együttműködésben csökkenhetnek, ami az integráció hiányára utalhat. Az integrálás a projektmenedzser kulcsfunkciója, ezért képesnek kell lennie arra, hogy a különböző projektparamétereket mérlegelje, egymással összehangolja és egybefogja, hogy optimális eredményt érjen el. Arról is gondoskodnia kell, hogy a projektben egy kiegyensúlyozott viszony jöjjön létre a természetes egyéni érdekek és a közös érdekek között, mert a projektmenedzser mindenek előtt a közös érdekek képviselőjével van megbízva. A hatékony integrálás megfelelő személyiség jellemzőket, szakismeretet, emberismeretet, szervezési és vezetési képességet követel meg. Minél nagyobb, komplexebb a projekt, és minél szűkebb a játéktér és a tartalékkészlet, annál magasabb az integráció iránti igény a projektszakemberekkel szemben.
Interakció	Kölcsönösen egymásra irányuló vagy egymás irányába orientált cselekvés egy csoport tagjai között, amelyek közösen oldják meg a problémákat.
Interdiszciplináris összetétel	Egy projektcsoporthoz tartozó a vállalat különböző szakterületein dolgozó munkatársakból, hogy azok különböző erősségeiket (pl. kreativitás, költség tudatosság, szervezőtehetség) pozitívan használhassák ki a projekt folyamán.
Irányítás	Vezetés. Nem más, mint az akaratkialakítás és az akaratátvitel folyamata, amely az információ nyeresén, feldolgozásán és leadásán keresztül funkcionál. Az irányítás és a vezetés kifejezéseket gyakran szinonim módon használják. A rendszerelméletben a végrehajtás oldaláról absztrahált vezetést irányításnak nevezzük, mint a szervezeti rendszer végrehajtás melletti másik fő alrendszerét.
Irányítási bizottság	Ideiglenes projektkísérő testület (szerv), amely a projektvezető és a projektteam felettes fórumaként felelős azért, hogy az ügyvezetés határozatait végrehajtsák és a projekt célkitűzéseit betartsák.
Jogi vonatkozások	A projektben különböző döntések követik egymást, amelyek során jogszabályok alkalmazására kerül sor. Ezért a döntések jogi alapjainak és jogszerűségének ismerete alapvetően fontos a projektben. A projektmenedzsernek tudnia kell, hogy a projekt adott tevékenységeinek milyen jogi alapja van, milyen jogi előírásnak kell, hogy megfeleljen például: munkajog, szerződés jog, engedélyezés és közigazgatási jog, büntetőjog, tulajdon jog, szabadalmi jog; továbbá: a termékfelelősséghez, szavatosság és jótálláshoz, adatok bizalmas kezeléséhez, környezeti terhelésekhez kapcsolódó jogi területek. A szerződési jogban és jogi eljárásokban szerzett ismeretekre (pl. eredmény kötelelem a vállalkozási szerződésekben és ügyviteli kötelelem a megbízási szerződésekben; vállalkozási szerződések típusai: a fővállalkozási szerződések, építési szerződések, szerelési szerződések, tervezési szerződések, kutatás-fejlesztési szerződések) és tapasztalatokra a projekt egyes szakaszaiban gyakran nagy szükség van. A kiemelt jelentőséggel bíró kérdések esetében, vagy pedig olyan projektek esetében, amelyek több ország jogrendjének kell, hogy megfeleljenek jogász bevonására van szükség. Ezekben az esetekben a projektmenedzsernek kell a jogászt a projekttel kapcsolatos információkkal ellátnia, és az adott projektcélok mellett a határidők és a költségek tervezését a jogással együttműködve elvégeznie.
Kalkuláció	A projektkontrolling költség számítási (terv és tény) módszere, legfőbb feladata, hogy a „termék” (értsd: költségviselő) számára meghatározza a szervezet szempontjából számszerűsíthető ráfordítások mértékét, vagyis a termék önköltségét.
Kapacitásfelhasználás-tervezés	Ütemterv a kivitelezési kapacitások maximális rendelkezésre állásának figyelembevételével.

Kapacitásigény	A projekt folyamatainak elvégzéséhez szükséges személyzet, melyet a becsült ráfordítás és a hálóterv alapján mérnek fel.
Készültségi fok	Az a százalékos arány, amikor a folyamat feldolgozásra (teljesítésre) került. A készültségi fok megállapítására szolgáló módszerek: 0/100-módszer, 50/50-módszer, step-to-step (lépésről-lépésre) módszer, mennyiségmódszer.
Kezdési időpont	A folyamatnak a folyamattervezés alapján kiszámított vagy meghatározott kezdete. A számítási módszertől függően kiszámítható a legkorábbi kezdési időpont (előreszámítás), valamint a legkésőbbi kezdési időpont (visszaszámítás).
Kezdési sorrend	A folyamat kezdetének sorrendi viszonya egy következő folyamat kezdetéhez, tehát pl. a „B” folyamatot csak akkor lehet megkezdeni, ha az „A” folyamat már megkezdődött.
Kockázatmenedzsment	A kockázatmenedzsment feladata a kockázatok felismerése, elemzése, megítélése és kezelése választézkedések kidolgozásán és végrehajtásán keresztül. Kockázatok minden projektnél előfordulnak és végigkísérik a projektet az egész életciklusán. A kockázatok mellett a lehetőségek figyelembe vételére is szükség van, különösen, hogy a projekt környezetének változásaival maguk a korábbi kockázatok is lehetőségként mutatkozhatnak.
Kohézió	Egy csoport összetartása azáltal, hogy az tagjainak a kognitív, érzelmi, szociális vagy gazdasági szükségleteinek kielégítését ígéri.
Kommunikáció	A projektvezetési részfunkció teljesítése döntések sorozatát igényli a vezetéstől. A hatékonyság érdekében minden egyes funkció megköveteli a vezetéstől kommunikációs képességeinek alkalmazását. A kommunikáció fontos szerepet játszik a csapatszellem létrehozásában és annak biztosításában, hogy az összes dolgozó megértse szerepét, melyet a célok elérésében játszik. A vezetői számvitelnek különösen fontos szerepe ebben a kommunikációs és motivációs folyamatban is.
Kommunikációs modell	A kommunikáció sokrétű szempontjainak módszertani bemutatására szolgáló megközelítés.
Konfiguráció és változás menedzsment	A konfiguráció egy adott termék funkcionális és fizikai jellemzőit tartalmazza, amely egy technikai dokumentációban kerül meghatározásra és a termékben megvalósításra a projekt során. Fontos feltétel a dokumentum és változásmenedzsment annak érdekében, hogy a teljes projekt során a részrendszerek állapota folyamatos kontrol alatt legyen. A változásokat alapvetően a projektcél és a keretfeltételek valamennyi szempontjára figyelemmel lehet csak megvalósítani. A projektmenedzsmentnek olyan konfigurációs -, és változásmenedzsmentet kell kidolgoznia, hogy célnak megfelelő és ellentmondásmentes megoldásokat biztosítson.
Konfliktus és krízismenedzsment	A konfliktus menedzsment a konfliktusok kreatív kezelésének művészete. A konfliktusok gyakran krízishez vezetnek, ami instabil állapotot jelent, a projektet, vagy annak részeit másik irányba változtatva növeli a kockázatokat és csökkentheti a siker esélyét. Ugyanakkor a krízisek, konfliktusok megfelelő kezelésük esetén az össz munkát is javíthatják, ezáltal pozitív hatása is lehet a projektre nézve. A krízismenedzsment egy lehetőség a jobbitásra. A projektmenedzsmentnek időben fel kell ismernie a konfliktusokat, krízishelyzeteket, és professzionálisan kell megoldania. Ez annyit jelent, hogy képesnek kell lenni a szakmai-, érdek-, és érzelmi alapú okok felismerésére, csoportosítására, megoldására. Ennek érdekében a tervezés során el kell készíteni a konfliktus és krízis menedzsment tervet a potenciális kritikus helyzetek felismerésére és elkerülésére.
Konfliktusmegoldás	A konfliktusmegoldásnak két lehetősége van: a „hagyományos” konfliktusmegoldás, ahol a konfliktusból az egyik fél érvényesülési erejének köszönhetően (fegyelmet, tekintélyelvű) győztesként kerül ki, a másik vesztesként; valamint a kooperatív konfliktusmegoldás, ahol a hatalmi eszközök alkalmazásáról lemondanak, melynek eredményeként a felek egyenrangúként törekedhetnek tartós eredményre.
Konfliktusok kezelése	Azok az alapstratégiák, amelyeket az emberek a konfliktusok kezelésére általában alkalmaznak, az önérvényesítő és együttműködő magatartás összhangja, illetve a kettő valamelyikének dominanciája nyomán alakulnak ki. Az önérvényesítő (asszertív) magatartás akkor kerül túlsúlyba, ha egy téma fontos a számukra, ha biztosak az ismereteikben, vagy ha a dolgok az érdekeik ellenében alakulnak. Ezekkel szemben inkább az együttműködés dominál akkor, amikor tisztelik a másik személyt, amikor értékes számukra a kapcsolat, illetve amikor valamilyen módon függenek a másiktól.
Konfliktusok tünetei	Konfliktusok tünetei lehetnek az információk visszatartása, torzulása; a személyek közötti hűvös viszony; ellenséges hangulat, féltékenykedés, intrikák, rágalom; informális kapcsolatok kiépítése; a döntőbíráskodás a szervezeti hierarchia egyre magasabb szintjére kerül; szabályok és rendelkezések elburjánzása; romló munkamorál.
Kontroller	A vezetés döntéshozó tanácsadója, akinek személyében megfelelő controlling szakmai ismeretekkel és igen komplex személyiségjegyekkel (analizáló és egyúttal szintetizáló gondolkodással, kreatív képességekkel, meggyőzőerővel, „diplomáciai” érzékeléssel stb.) kell rendelkeznie.
Kontrolling	A szóhasználat az angol „to control” kifejezésből származik, amelyet az irányítani, szabályozni, vezérelni szavakkal lehetne lényegileg fordítani és értelmezni.
Költségek	A fogalom általános meghatározása szerint minden olyan erőforrás-felhasználás idetartozik, amely a

	teljesítmények előállítása, felhasználása (például értékesítése) vagy az ezekhez szükséges projektfeladatok megvalósítása érdekében vált szükségessé.
Költségmenedzsment	A költségmenedzsment azokat a folyamatokat foglalja magába, melyek biztosítják a projekt elvégzését az elfogadott költségvetésen belül. Ezek az alábbi főbb eljárások illetve folyamatok: Erőforrás tervezés (ember, eszköz, anyag), Költségbecslés mindazokra az erőforrásokra, melyek a projekt elvégzéséhez szükséges, Költségvetés az összes költség allokációja a részfeladatok elvégzéséhez, Költség kontrol a változások összevetése a költségvetéssel. Mindezek előfeltétele, hogy a projekt feladatok mérhetőek és kiszámíthatóak. A projektmenedzsmentnek ismernie kell a tényeket és tényezőket, melyek a költségeket befolyásolják, a költségmódosító lehetőségeket. Legyen képes költség egyensúlyt tartani és a költségvetés pontosítására. Készüljön költségmenedzsment koncepció és kontrolozási rendszer.
Költségnevek	A számlatükör 5. számlaosztályának elemei. Osztályozásuk a következő kritériumok szerint lehetséges: felhasznált erőforrások fajtája szerint (pl. anyagköltség, bérköltség); elszámolás típusa szerint (egyedi és általános költség); kapacitáskihasználtság változására való reagálás szerint (fix és változó költség).
Költség-trendanalízis	A projekt költség-kontrollingjának eszköze. Rendszeres beszámolási időpontokban grafikusán ábrázolják azokat a költségeket, melyeket egy adott mérföldkő eléréséhez fel kell használni. A görbe alakulásából levezethető a projektköltségek alakulásának tendenciája.
Követelményelemzés	Egy vállalat vezetésének a projektmenedzsment-szoftverrel szemben támasztott elvárásainak meghatározása, mint pl. a projektmenedzsment-módszerek és a leírások (magyarázatok) terjedelme, felhasználóbarát kialakítás, kompatibilitás a meglévő informatikai rendszerekkel.
Közvetett költségek	Általános költségek. Azok a költségek, amelyeket nem lehet egy adott termékhez egy az egyben hozzárendelni, mivel több termék kialakításában is részt vesznek.
Közvetlen költségek	Egyedi költségek. A teljesítmény (termék, szolgáltatás) egységre vonatkoztatott önköltség azon eleme, amelyet a teljesítményhez valamilyen normatíva alapján közvetlenül hozzá lehet rendelni (pl. fajlagos anyagköltségek). A teljesítmény növekedésével e költségek arányosan nőnek, azokról való lemondás (megtakarítás) a teljesítmények előállításáról való lemondást is jelenti.
Kreatív gondolkodási folyamat	A kreatív gondolkodási folyamat két fázisra tagolódik: egyrészt a horizontbővítésre (ötletgyűjtés, divergens gondolkodás), másrészt a horizontszűkítésre (strukturálás, az ötletek kiértékelése, logikai-analitikus konvergens gondolkodás).
Kritikus út	Egy hálózatterv minden olyan tevékenysége, melyet időben nem lehet eltolni anélkül, hogy a projekt véghatárideje el ne tolna.
Marketing és termékmenedzsment	A marketing feladata, hogy meghatározza azt a termékválasztékot (beleértve a szolgáltatási termékeket is), amelyeket a projektnek meg kell valósítania, olyan módon, hogy a projekthez kapcsolódó befektetés sikeres legyen. A projektnek el kell érnie, hogy a projekt ügyfele elégedett legyen a projekt termékével, amit legtöbbször különböző résztermékek összességéként állít elő. A marketing munka a marketingmenedzsment folyamat fő lépésein keresztül valósul meg a következők szerint: piackutatás; marketing stratégiai szintű feladatai: szegmentáció, célpiac választás, pozicionálás; marketing taktikai szintű feladatai: termék, ár, elosztási csatorna, promóció; végrehajtás. A projektmenedzsment munkatársaknak ismernie kell a marketing és az eladás projekt vonatkozású jelentőségét és alkalmazásait, alapelveit, és technikáit, sikerkritériumait és együtt kell dolgoznia a projektben résztvevő termékmenedzsmenttel. A projektmenedzsment munkatársaknak azt is értenie kell, hogy a belső marketingen keresztül miképp lehet elérni a projektben érdekelt tájékoztatását, a projektben végzett munka „eladását”, továbbá ennek eredményeként annak megteremtését, hogy a projekt résztvevőinek, a projekt szervezet egészének, újra és újra jó projektteljesítménye legyen.
Mátrix-projektszervezés	Szervezeti forma. Kevert forma a tiszta projektszervezés és a projektkoordináció között. A felelősség és kompetencia a projektvezető és a résztvevő hierarchikus funkciók között oszlik meg.
Megbízó	A projekt megvalósításáért összességében felelős személy, aki dönt a projekt céljáról, a költségkeretéről és a határidőkről.
Megbízott	Projektvezető. A projekt végrehajtásáért, azaz a megbízóval egyeztetett projektcélok megvalósításáért felelős személy.
Mérföldkő	Milestone. Kulcsesemény. Különleges jelentőségű eseménye a folyamatervnek, pl. részhatáridő.
Mérföldkő-trendanalízis	A projekt határidő-kontrollingjának eszköze. Rendszeres beszámolási időpontokban grafikusán ábrázolják a projekt határidőtervének (ütemterv) alakulását a mérföldkő-határidők lekérdezésével. A görbe alakulásából levezethető a projektköltségek alakulásának tendenciája.
Minőség menedzsment	A minőség a megrendelő, vevő által meghatározott minőségi feltételek teljesülésének mértéke. Minőségi feltétel lehet használati-, piaci-, esztétikai-, vagy egyéb, a megrendelő által meghatározott feltétel. A minőség menedzsment teljes körű vezetési feladat. Szoros összefüggésben áll a felelősséggel, eljárásokkal, folyamatokkal, és a minőségbiztosítás eszközével. A minőségmenedzsment meghatározza, hogy milyen teljesítmény elvárásai vannak a vevőnek.

	Egy minőségmenedzsment rendszer összefüggésben van a felelősséggel, eljárásokkal, folyamatokkal és a hosszú távú minőség biztosításának eszközeivel. A minőségmenedzsment meghatározza, hogy milyen teljesítmény, szabvány és más elvárásai vannak a vevőnek, meghatározza a minőségügyi feladatokat a szervezet számára, mindazon személyek bevonásával, akik bármilyenkompetenciával rendelkeznek a téma iránt. A minőségbiztosítás meghatározza az elvárt eredmény eléréséhez szükséges dokumentációs követelményeket.
Monetáris politika	A pénzrendszerrel, a pénzforgalommal kapcsolatos legalapvetőbb intézkedések összessége. A forgalomban lévő pénzmennyiség és pénzforgalom szabályozása az állam makroökonómiai céljaival összhangban.
Monitoring rendszer	Menedzsment kontrollingnak is nevezik, általában a tényadatok folyamatos figyelését, gyűjtését végzi, és ha a rendszerbe külön bevitelre kerülnek a tervadatok, akkor terv-tény elemzésekre is alkalmas.
Munkacsomag	A projektfolyamatnak azon legkisebb egysége, melyet a projektmenedzsment strukturális tervében már nem oszt további egységekre. A projekt céljának eléréséhez szükség van mindegyik munkacsomag megvalósítására.
Munkaerő-áramlás	Fluktuáció. A szervezetbe belépő és távozó dolgozók adott időszakra vetített aránya.
Munkakészültség	Egy adott feladat készültségi foka.
Optimalizálás, irányítás és kontrolling	A változatok optimalizálása által egy lehetséges jó megoldást kell elérni. A projekt kontrolling a projekt tervek és témák létrehozása, megfogalmazása, az aktuális projekt teljesítmények mérése, összehasonlítása a aktuális teljesítménnyel, a korai projekt szakasz terveivel viszonyítva. A szükséges tennivalókat pedig időben kell megtenni. A kontrolling a cél-, van-, legyen-, és lesz állapotok megfogalmazását, összegyűjtését, elemzését is jelenti. Az integrált kontrolling rendszer biztosítja, hogy a projekt munka, teljesítmény, költség és határidős tényezők és más további követelmények folyamatos irányítás alatt legyenek. A projektmenedzsmentől elvárás, hogy ismerje az optimalizálási folyamatokat a projekt jobbítása érdekében. A megvalósítás érdekében kontroll és irányító szervezetet kell létrehoznia, mely nem a motiváltság ellenében hat.
Összekapcsolódások	Elrendezési kapcsolatok folyamatok és elemek között.
Ötletkatalógus	Ötletgyűjtési technika. Olyan ötletek és megoldási javaslatok összegyűjtése írásban, melyeket egy adott idő alatt spontán felvetnek anélkül, hogy abban a pillanatban a megoldandó problémáról konkrétan elgondolkodnának.
Ötletroham	Brainstorming. Csoportos alkotótechnikai módszer, ahol a résztvevők interaktív módon „táblára” ötleteket visznek fel. Fő szabály, hogy az ötletelés alatt kritikai észrevételeket nem szabad tenni. Megfelelő mennyiségű ötletek összegyűjtése után lehet csak azokat értékelni, tömöríteni és kiválasztani.
Ötletszűrő	Egy ötlet kivitelezhetőségének vizsgálata a következő kritériumok alapján: funkcionalitás, az eredmény hatékonysága, költségszeglét / nyereségesség, a fejlesztés és kivitelezés időtartama, befolyásoló tényezők.
Párhuzamos vonalas szervezet	Tiszta projektszervezet. Szervezeti forma. A projekt időtartamára a résztvevő munkatársak önálló szervezeti egységeket alkotnak, a projekt-teameket, melyek a projektvezetőnek vannak alárendelve.
Portfólió	A portfólió projektek és/vagy programok sora, amelyek nem feltétlenül kapcsolódnak szervesen egymáshoz, de a portfólió összességének teljes ellenőrzése, koordinálása és optimalizálása érdekében kerültek egymáshoz rendelve. A portfólió kiemelt ügyeit a portfóliómenedzser a szervezet felső-vezetése felé rendszeresen jelenti a vonatkozó megoldások opcióival együtt: ezzel lehetővé válik a konkrét tényekkel alátámasztott döntéshozatal. Egy szervezet egy időben számos portfólióval rendelkezhet: szervezeti szinteken átívelő, vagy szintenként, egységenként külön kezeltek egyaránt. A portfóliómenedzser funkciója permanens a szervezeti vezetői hierarchiában. A portfólió aktuális projektjei és/vagy programjai összetételükben folyamatosan változnak: a lezárultak helyébe a stratégiai szükség-szerűség követelményeit szolgáló újabbak kerülhetnek fel a listára, miközben a portfólió marad. A <i>portfóliómenedzseri</i> funkció kifejezetten projektdirektori kvalitásokat követel.
Prioritások meghatározása	A projektek fontosságának értékelése, pl. üzemgazdasági mutatók és vállalati stratégiai célkitűzések alapján.
Problémaelemzés	Status quo meghatározás, mely a jelenlegi szituációt („magprobléma”) annak okaival és kihatásaival együtt írja le.
Problémamegoldás	A projektmunkát a különböző típusú problémahelyzetek és azok megoldásának szükséglete, ill. az arra keresendő megoldások jellemzik. A problémamegoldás az egymást követő folyamatok rendszeréből áll a probléma felismerésétől, az eredményes intézkedésre vonatkozó döntés meghozataláig. Az általánosan érvényes probléma megoldási ciklus egy olyan eljárás, amely megoldásra vezet a projektekben előforduló egyedi problémákra. A probléma megoldási ciklus a következő lépésekből áll: a probléma észlelése, kezdeti elemzés és a megoldási folyamat tervezése, helyzetelemzés és

	célmeghatározás, szintézis: megoldási változatok kidolgozása, a megoldási változatok analízise, a megoldási változatok értékelése és döntés a kiválasztott megoldás végrehajtására, a megoldás kivitelezése. Minden lépésnél további módszeresen végigvitt technikák alkalmazandók. A problémák megoldásához például a következő alapvető, a tervezésben alkalmazott technikák alkalmazhatók: összképtől a részletek felé haladni, majd visszafelé; változatok készítése és értékelése; a lépések tagolása és felosztása; rendszergondolkodás; kreativitást befolyásoló technikák; prototípus alkotás; értékelemzés. A projektek úgy is felfoghatók, mint nagyszámú probléma megoldási folyamat összessége. Amennyiben a probléma megoldási folyamatok hatásosak (azaz a valódi problémákat oldják meg) és hatékonyak (azaz az adott problémát jól, kis költséggel és rövid idő alatt oldják meg), akkor mindez hatalmas hozzájárulást jelent a projekt sikeréhez A projekt munkatársaknak mindezek miatt elengedhetetlen a hatásos és hatékony probléma megoldási módok és technikák alapos ismerete.
Program	A program stratégiai célok elérésére készül. A program a szervezeti változás követelményeiből és kapcsolódó projektekből tevődik össze, amellyel megvalósítható lesz a stratégiai cél és a kitűzött üzleti eredményesség. A <i>programmenedzsment</i> tipikusan magasan képzett és tapasztalt projektmenedzsereket, vagy projektigazgatókat igényel.
Projekt definíciók	Idő-, és költség korlátozott tevékenység a célul kitűzött produktumok teljesítésére a minőségi előírásoknak és követelményeknek megfelelően. Több évtizedes szakmai tapasztalatokat rendszerező nemzetközi projektmenedzsment központok/szakmai képviselők értelmezései, valamint vonatkozó szabványdefiníciók: • PMI(Project Management Institute): a projekt <i>időszakos törekvés</i> egy egyedülálló termék vagy szolgáltatás előállításának vállalására. Projekt a szervezet minden szintjén jelentkezhet, akár egy, akár több ezer személy bevonásával, pár hetes, vagy több éves intervallumban. A projektmenedzsment feladata a tudás, a szakértelem, az eszközök és technikák alkalmazása a kitűzött célok és elvárások teljesítése érdekében. • GPM (German Society for Project Management): a projekt egy vállalkozás, amelyet alapvetően a feltételek különlegességei jellemeznek: pl. objektív, átmeneti, pénzügyi, személyi és más korlátozások, más vállalkozásokkal szembeni elhatárolások. • A Magyar Projektmenedzsment Szövetség megfogalmazásában projektnek tekintjük azokat a feladatokat, amelyek egyszeri komplex tevékenységfolyamat által megoldhatóak, egyszeri konkrétan körülhatárolt célt kell elérniük, jól meghatározott költségkeretek között, pontosan rögzített határidőre. • ISO-8402 (1994.): egyedi folyamatrendszer, amely kezdési és befejezi dátumokkal megjelölt, specifikus követelményeknek – beleértve az idő-, költség-, és erőforrás-korlátokat – megfelelő célkitűzés elérése érdekében vállalt, koordinált és kontrolált tevékenységek csoportja. • ISO 10006 (2003.): a minőségi projektmenedzsment irányelveiben a szervezet ideiglenes, és a projekt élettartamára alakították, a projekt számos esetben egy nagyobb projektstruktúra részét képezi, a projekt célkitűzéseket és termékjellemzőket folyamatosan lehet meghatározni és elérni a projekt időtartama alatt, a projekt eredménye lehet egy termék egy vagy több egységének megteremtése, a projekttevékenységek közötti viszony összetett is lehet. • DIN 69901: a projekt olyan tervszándék (terv, feladat), amelynek legfontosabb jellemzője a feltételek egyszeri előfordulása az adott összetételben. Ilyen feltételek: – célelőírás (tartalom, minőség, határidő) – időbeli, pénzügyi vagy egyéb behatárolások – más tervektől elhatárolás projektszervezet: a projektmenedzsment a projekt megvalósításához szükséges vezetési feladatok, szervezet, módszerek és eszközök összessége.
Projekt alapú menedzsment	A projekt alapú menedzsment egyre fontosabb menedzsment koncepcióként kínálkozik a szervezetek számára: Különösen a projekt orientált szervezetek számára alapvető, hiszen ezek a szervezetek feladataikat alapvetően projekteken keresztül teljesítik. A projekt alapú menedzsment kulcsterületei: az alkalmazott szabványosított projektmenedzsment módszertan, a több projektet kezelő projekt portfólió menedzsment, ez erőforrások menedzsmentje, projekt orientált szervezeti és működési rendje, a projektszakemberek képzése és fejlesztése és a projekt kultúra fejlettsége. A projekt alapú működés előnye, hogy fokozza az adott szervezet rugalmasságát és dinamikáját, decentralizálja a meglévő felelőségeket, továbbá elősegíti a szervezeti tanulást és ezáltal a folyamatos változásokat, amelyek a környezethez való alkalmazkodáshoz elengedhetetlenek. A vállalatvezetés gondoskodik arról, hogy azok az elképzelések, amelyek fontosak és eléggé összetettek (különböző szakterületek együttműködését igénylik, számos különböző eszköz alkalmazása szükséges), projekt keretben kerüljenek megoldásra. Gyakran több projektet kell egymás mellett vezetni, ez a projekt portfólió menedzsment alkalmazását teszi szükségessé. Ez érinti a stratégiai célokhoz való kapcsolatok és ennek megfelelően a prioritások kialakítását, az egymást erősítő és gyengítő hatások (pl. szakmai összefüggések, infrastruktúra és

	eszközrendszer, erőforrások területén) koordinációját, valamint a tapasztalatok cseréjét. A programokat adott stratégiai kezdeményezések, célok elérése érdekében szervezik meg, és nem minden esetben határoznak meg időbeli és pénzügyi kereteket hozzá. A programokban a projektek mellett más feladat megoldási módokat (szervezeti feladat, akció, team munka, stb.) is alkalmaznak és elindítanak. A program egyes projektjei a program által koordináltan futnak végig a normális projekt fázisokon. A program menedzsment sikere nagyban függ a program szintű szervezeti feltételek kiépítésétől és eszköztárának hatékony alkalmazásától.
Projekt feladat lebontási struktúra és tevékenységek	A projekt által megvalósítandó átfogó feladatot (célkitűzést) a feladat lebontási struktúrában (work breakdown structure, WBS) keresztül lehet részfeladatokra, és legvégül elemi tevékenységekre bontani, amelyek a további tervezési folyamatok elengedhetetlen bemenetét képezik. Lebontási szempontok lehetnek a termék/résztermékek, mint objektumok, a funkciók, a fázisok, a felelőségek, a földrajzi elhelyezkedés, vagy ezek kombinációi. Ugyanaz a projekt feladat több lehetséges feladatlebontási struktúrában is megragadható. A projekt feladat lebontási struktúrájának a tervezés előkészítésén túlmenően, kiemelkedő szerepe van a projekt feladatainak a projektrésztvevők felé való kommunikálásában, megismertetésében és elköteleződésének kialakításában. Az elemi tevékenységek jellemzőit (tevékenység megnevezése, célja, bemenete, várt eredménye, a felelős személye, a tevékenységet végző személy, a kezdési és befejezési dátumok, az átfutási idők, a szükséges erőforrások és költségek, a tevékenységhez kapcsolódó feltételezések) azok a szervezeti egységek és résztvevők határozzák meg, akik azért a későbbiekben felelősek lesznek. A projektmenedzsment szakembernek a projektstrukturálásban otthonosnak kell lennie, ügyesen kell felosztania részekre a projektet, amelyek alapján meghatározhatók és leírhatók a projekthez tartozó szükséges és elégséges tevékenységek köre.
Projekt kommunikáció	A kommunikáció az információátadás és az interakció hatékony formája a kommunikációs partnerek között, amennyiben a címzett a küldő üzenetét világosan megérti, és ennek megfelelően jár el. Kommunikáció történik egyfelől a projektszervezetten belül a megbízóval, a projekt résztvevőkkel, másrészt pedig a projektszervezetten kívül a környezettel is: a, más érdekeltekkel (stakeholderekkel), más projektek vezetőivel, nyilvánossággal., stb. A kommunikáció formái igen változatosak lehetnek, pl.: személyes beszélgetések, megbeszélések, előadások, workshopok, jelentések, tervek, szerződések, protokollok, stb.). A kommunikációnak lényegre törően a legalkalmasabb formában, pl. szóban, írásban, elektronikusan, szövegesen, képekkel, statikusan vagy dinamikusán kell folynia. Fontos megérteni, hogy a virtuális projektmenedzsment technológiai megoldásai (intranet és internet megoldások) nem helyettesíthetik teljesen a személyes kommunikációt. Nem elegendő csupán a kommunikációs folyamatok értése. A projektmenedzsment szakembernek a tényeket és véleményeket fel kell ismernie, elkülönítenie egymástól, összefoglalnia összetett érveket rövid időn belül közölnie, és világosan, érthetően kell kifejeznie magát. A projektszervezet keretein belül elvárás, hogy a projektmenedzsment szakember képes legyen a belső és külső kommunikáció felépítésére és irányítására (előadások, jelentések, nyilvánossági munka és közszereplés, mint projekt PR, stb.). A projektmenedzsment szakembernek jó íráskészsége, előadói készsége, megbeszélés és vitavezetői készsége kell, hogy legyen. A kommunikációs problémákat fel kell ismernie és meg kell oldania, illetve mielőbb át kell hidalnia.
Projekt környezete és az érdekeltek köre (stakeholderek)	A projektkörnyezet a keret és kontextus, melyben a projekt definiálásra, tervezésre, megítélésre megvalósításra kerül. Minden olyan külső befolyás, mely a projektre valamilyen hatással van illetve annak kimenetelét befolyásolja: fizikai, ökológiai, technológiai, szervezeti, pszichológiai, esztétikai, kulturális, politikai, gazdasági, pénzügyi, jogi. Stakeholderek: megbízó, támogató, alkalmazó, megbízott, ellenző. A Projekt Menedzsmentnek olyan helyzetet kell kialakítania, melyben egyértelműen érti az érdekeltségi viszonyokat, a projekt ellenében ható erőket, döntéshozókat, véleményformálókat. Képesnek kell lennie a fentiek elemzésére és késznek lennie arra, hogy mindezek ellenére a projektet sikerre vigye a kívánt minőségben.
Projekt sikerkritériumai	A projekt sikerkritériumai alapján egyértelműen és objektíven el kell tudni dönteni, hogy az adott projekt, az általa előállított termék és/vagy szolgáltatás sikert vagy kudarcot hozott-e. A kritériumokat minden egyes projekt és ügyfél esetében külön kell kidolgozni, majd a projekt végén annak részeként elemezni és értékelni. A projekt környezetének változása, vagy magának a projektmenedzsment folyamatnak tervtől való eltérései eredményezhetik a sikerkritériumok újrafogalmazását, amelyet azonban a megbízónak kell elfogadnia a változásmenedzsment keretében. A különböző projektrésztvevők szerint a siker kritériumoknak három szintje létezik: a megbízó szervezet sikerkritériumai (pl.: a vállalati nyereségesség adott szintű növelése); a hagyományos projekt szintű célok, költség és határidő tényezőkre vonatkozó sikerkritériumok; és az egyes projektrésztvevők hasznára (pl. megcélzott nyereség) vonatkozó sikerkritériumok. Nemcsak a projekt eredmények kerülnek megítélésre, hanem a projekt lebonyolítása is, amelyhez szintén sikerkritériumok rendelhetők. A projektek sikerét az előre meghatározott elvárt jövőbeni

	célállapotot leíró sikerkritériumok teljesülése szerint értékelik. A projekt folyamatában fontos szerepet játszó tényezők (akár pozitív megközelítéssel sikertényezőként megfogalmazva) jelentős hatással lehetnek a projekt sikerére. Ezeket az adott projekthez kapcsolódóan a projekt környezetével kapcsolatos adottságok, feltételezések és kockázatok megítélésén keresztül lehet számításba venni. A projektmenedzsment szakembernek képesnek kell lennie arra, hogy a projekt sikerét vagy kudarcát a konkrét esetben a kritériumoknak megfelelően megítélje.
Projekt stratégia és projektcélok	A projektstratégia keretbe foglalva tartalmazza a projekt egyes céljainak összességét, amelyeket a projekt folyamata alatt el kell érni. A projekt menedzsmentet végző személynek képesnek kell lennie, hogy meghatározza a célokat és a keretfeltételeket. Ismernie kell és meg kell tudni fogalmaznia a részprojektek, munkatársak és a megbízók szerződéseit. A projekt sajátos céljait és keretfeltételeit, behatárolását a lehető legkorábban kell elvégezni. Ehhez minden lehetséges szempontot a lehető legalaposabban fel kell tární. A célértékek, illetőleg az alappontok képezik a kontrolling bázisát. A projekt ideje alatt a célokat és a keretfeltételeket folyamatosan felül kell vizsgálni és amennyiben szükséges, módosítani kell. Minden elképzelhető szempontot figyelembe kell venni: fizikai, gazdasági, szervezeti, időbeli, financiaális, szerződési és kockázati, biztonsági, személyi, logisztikai, információs rendszerből adódó és technológiai szempontokat. Rendszerint három projekt minőségi kritériumot kell meghatározni, alapvetően a projekt termékére és ennek minőségére (ez lehet szolgáltatás is), időre (átfutási idők és határidők) és költségekre (emberi erőforrások költségeit is beleértve) vonatkozóan. Amennyiben fennáll a valószínűsége, hogy a projektstratégia nem követhető, módosított stratégiát kell kialakítani (alternatívatervezés). Alapvető elvárás, hogy a projektstratégia a projekt szempontjából a külső tényezőkre is tekintettel legyen, amelyek a szerződések teljesítését illetve akár a projekt sikerét kérdőjelezhetik meg. Ennek megfelelően a projekt stratégiát, a megállapodásokat időszakonkénti ellenőrizni, és szükség szerint módosítani kell.
Projektcél	Világosan és egyértelműen megfogalmazott, a meglévő erőforrásokkal elérhető, mérhető projekteredmény, mely a projekt követelményeinek eleget tesz.
Projektek és projektmenedzsment	Projektek abból a célból hoznak létre, hogy a meghatározott projektcél eléréjék, létrehozzák a projekt terméket az elvárt minőségi szempontoknak megfelelően, adott költség és időkereteken belül, minél kisebb kockázatokat vállalva. A projektmenedzsment kiterjed a projekt munka szervezésére, irányítására és kontrolljára, az erőforrás gazdálkodásra a projekt teljes életciklusa folyamán. Egy adott projektet tekintve a szakismeret lehet előny is, de korlátja is a sikeres projektmenedzsmentnek. A projekt meghatározó jellemzői, hogy az adott feladathoz meghatározott célrendszer és ehhez kapcsolódó minőségi elvárások tartoznak, időbeli korlátok (határidők) és erőforrás korlátok (emberi, eszköz, anyag, azaz költségvetési korlát) között kell megvalósítani, a feladat egyedi, új, összetett, több szakmai terület együttműködését igényli, munkamegosztáson alapuló egyedi és időszakos szervezeti megoldásként kezelik, és végül szabályozott projektmenedzsment életciklus szerint bonyolódik. Nagyon különböző projektek léteznek, ezért áttekintésüket és meghatározásukat különböző típusokba sorolásuk segítheti, mint pl. szervezetfejlesztési projektek, informatikai projektek, kutatási és fejlesztési, beruházási, termelési, vállalatfejlesztési, politikai, utazási projektek. A projektmenedzsmentet alapvetően befolyásolhatja az adott szervezetben alkalmazott a projektmenedzsmentet közvetlenül vagy közvetve érintő szabványok, utasítások és irányelvek rendszere. Ezek kapcsolódásainak ismerete elengedhetetlen a sikeres projektmenedzsmenthez. Nagyon segítheti a projekt munkát, az adott szervezetben alkalmazott projektmenedzsment eljárások ismerete, az ezekből összeállított módszertan. A projektmenedzsment szakembernek ismernie kell a különböző projektfajtákat, projektméreteket és a különböző szerepeket és vezetési lehetőségeket. A projektmenedzsment szakembernek bizottsággal és konkrétan ismernie kell a menedzsment folyamatok tervezési-megvalósítási fázisait és ezek összhangját ill. ezeket konkrét esetben alkalmaznia kell az ezekhez kapcsolódó eszközöket.
Projektek fajtái	<i>Tematikai szabályozottság szerint</i> • a gondolati, eszmei tartalmú témák: célok, eredmények nem számszerűsíthetők., nem kell gazdasági optimalásra törekedni. • termékorientált probléma-meghatározások: termékfejlesztési és termékkialakítási projektek és az ezekhez tartozó technológiák. A probléma- meghatározások rendszerint üzemgazdasági valamit - termékfelelősség esetén - kockázatbehatarolás szempontjából vizsgálni. • cselekvésorientált projekt: a probléma anyagi vonatkozásai alárendelt jelentőségűek, jelentős a bér-, a munka, és a kommunikációs igény. Speciális terület a kereskedelmi projekt. • üzemek, épületek és létesítmények: elsődleges a gazdaságossági optimalás, általában nagyberuházásokkal függenek össze. <i>A célok fajtája és konkretizálhatósága szerint</i> • determinisztikus projektek: konkrét problémamegfogalmazás és keretfeltételek, világosan definiált célelképzelések és -tényezők. A projekt terjedelme és mérete áttekinthető, értékelhető a teljesítés szintje • közbenső fokozathoz tartozó projektek: a célokat és keretfeltételeket a jövőbeli bizonytalanságok (pl. piac alakulása, versenyhelyzet) befolyásolhatják. Ezért a célteljesítés is bizonytalan és

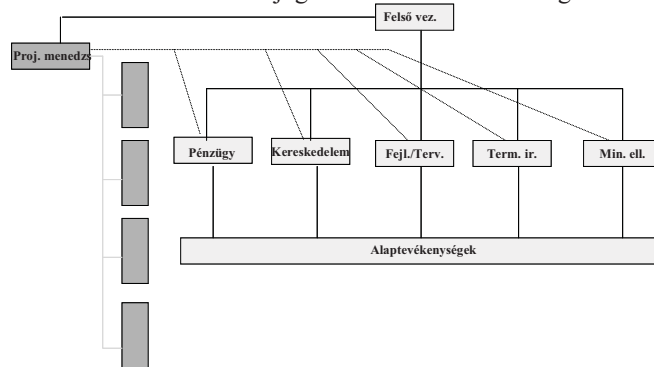
	kockázatos. sztochasztikus projektek: a problémamegfogalmazás és keretfeltételek csak általánosan fogalmazhatók meg, az elérni kívánt eredmény nem, vagy csak nagyon közelítőleg adható meg. A célok és célteljesítés szintjének definiálása és számszerűsítése nem lehetséges. <i>A haszon számszerűsítése szerinti a projektek meghatározhatók</i> üzemgazdasági kritériumok szerint: mikor a gazdaságosság, jövedelmezőség szerinti megítélünk. Legtöbb ipari, gazdasági projekt ide tartozik, valamint a közhasznú projektek közül egyesek (racionalizálás). eszmei célokkal: bennük a gazdaságosság nem, vagy korlátozottan játszik szerepet, a prioritások nem számszerűsíthető értékek alapján értékelhetők (szociális, kulturális, vallási projektek). általános hasznosítású projektek: kötött tervszándék, ökológiai, komfort célok jellemzik (szolgáltatás, közhasznú-, szabadidő- és szociális hasznú építmény projektek).
Projektélelciklus	A projekt élettartama, melyet időben a következő szakaszokra osztanak: projekt kialakítás (projektszervezet - projekt feladat – projekt cél – projekt tervezés); valamint projekt realizálás (projekt lebonyolítás – projekt lezárás).
Projektellenőrzés és beavatkozás	A valós és kívánatos értékek folyamatos összehasonlítása a projekt tervezett adatai és tényleges menete között. A projekt vezető elemzi az eltéréseket, kidolgozza a megfelelő intézkedéseket és azok gyakorlatba történő átültetésével gondoskodik arról, hogy a projekt a megadott erőforrás-keretek között minőségileg is megfelelően elérje célját.
Projekt fajták	A projektek csoportosítása pl. a következő kategóriákba: beruházási projektek, K + F projektek, szervezetfejlesztési projektek stb.
Projekt fázisok	Egy projekt folyamat időbeli szakaszai, melyek a többi szakasztól objektív szempontok alapján elhatárolódnak. Példa: elemzés – koncepció – fejlesztés – realizálás.
Projekt fázisok és élelciklus	A projekt fázisokra tagolódnak. Egy fázis a projekt folyamat egy időbeli szakasza, melyet egymástól más fázisok választanak el. A fázisok befejezése tudatosan és dokumentáltan történik. A fázisok a projekt eredményeinek figyelembevétele mellett részlegesen, vagy egészen feldolgozásra kell kerülniük. A projekt típusától függően különböző fázismodelleket alkalmazunk. A fázismodellezésre leggyakrabban alkalmazott folyamat: - első tanulmány (terv, végeredmény elemzés, célok, koncepció) - részletes koncepcióépítés (megvalósíthatósági tanulmány, vizsgálat) - részletes kivitelezési tervek - kivitelezés, megvalósítás - közbülső szakaszok - zárás, dokumentálás, elfogadás A projektmenedzsernek a projekt fázisok feladataival tisztában kell lennie és azokat vezetnie kell tudnia.
Projekt fejlesztés és értékelés	A projektértékelés a projektek sikere érdekében történik. A projekt támogató döntések alapja a projekt eredmények megvalósíthatósága és későbbi életképessége, a legjobb gyakorlat adatbázisának összeállítása. Fontos a projekt külső, belső kontrolja. A projekt működése során vizsgálni kell: - Elérhető projekteredmények megfogalmazását - Projekteredmények összehangolása a környezettel - Használhatóság - Optimalitás - Élettartambeccsítés Előnyök-hátrányok elemzése Értékelés Kockázatok-sikerlehetőségek vizsgálata Finanszírozhatóság Funkcióalkalmasság - Záró értékelés A projektmenedzsernek szakembereknek ismernie kell és meg kell tudnia ítélni a gazdasági sikerlehetőségeket és kockázatokat, illetve a finanszírozhatóságot, a funkcióalkalmasságot és a költségeket a projekt megvalósítása és eredményének használati ideje, illetve üzemeltetése alatt.
Projektindítás	A projekt kezdés a projekt korai fázisa, melyben az előfeltételeket megteremtjük a sikeres projekt megvalósításához. Mint egy alapkötet. Az indítás körülményeit a nem meghatározott és definiált elvárások, nagy mértékű bizonytalanságok, az idő szorítása határolják. A projekt indítása kiemelt figyelmet igényel. A Projekt vezetés megtervezése a projekt indításának alapfeltétele. Különösen fontos cél a keretfeltételek, a projekt szervezet és szerződés meghatározása, illetve a szükséges munkatársak, eszközök, infrastruktúra és pénzügyi háttér biztosítása és mobilizálása. A projekt indító értekezletek során a projekt előmunkálatai kerülnek bemutatásra. Összehozzák a

	projekt résztvevőket, meghatározzák a közös célokat, és elkészítik a projektindító dokumentumot.
Projektjavaslat	Egy projektötlet írásos rögzítése: a meglévő erőforrások tervezése (tőke, személyzet, anyag stb.), gazdaságossági számítások, nagy vonalakban történő ütemterv (határidőterv). A projektjavaslatot a döntéshozó szerv elé terjesztik, mely határoz arról, hogy ezt az előtanulmányt ki kell-e dolgozni projekt formájában.
Projektcontrolling	A projektmenedzsment integráns funkcionális eleme, amely az irányítás feladatai közül a projekttervezést, a megvalósulás ellenőrzését és a projektvezetés felé történő információszolgáltatást vállalja fel. Kiemelt feladata a pénzügyi ráfordítások tervezése és azok időarányos felhasználásának ellenőrzése.
Projektkoordináció	Szervezeti forma. A projekt időtartamára a meglévő hierarchikus szervezetet egy projektkoordinációs funkciójú stábbal bővítik ki. Ennek a hierarchikus funkciókkal szemben döntési és utasítási jogköre nincs.
Projektlezárás	Egy projekt utolsó szakasza, melyben a projekt eredményét átadják a megbízónak, a projekt szervezetét és erőforrásait felosztatják és a projekt lefolyásából levonják a megfelelő tanulságokat, tapasztalatszerzéseként a jövőendő projektekhez.
Projektmenedzsment	Minden a projektvezető által alkalmazott irányítási szervezeti intézkedés és módszer összessége, melyet annak érdekében alkalmaznak, hogy a komplex projektfeladatokat megszervezzék és azt a megadott idő-, költség- és kapacitáskeretek között a célnak megfelelően a teamen belül sikeresen megoldják.
Projektmenedzsment bevezetése	A projektmenedzsment bevezetése kiterjed a bevezetési döntésekre, a képzési koncepciókra, kipróbálás, bevezetés folyamataira. A projektmenedzsment feladata a szükséges magatartások és attitűdök bevezetése. A projekt orientált szervezetek alternatíváit a meg lévő szervezetbe harmonikusan illeszkedően kell kialakítani figyelembe véve a vezetési szinteket és a kialakult hierarchiát. A projektmenedzsment a tervezést, feladat optimalizálást, felelősök, határidők, költségek meghatározását és a megbízóval való folyamatos egyeztetést, kapcsolattartást jelenti. A projektmenedzsment bevezetése nem csupán szervezeti és funkcionális átalakítást jelent, hanem elsődlegesen gondolkodásmódbeli változást a projektmenedzsment elfogadása és alkalmazása érdekében. A projektmenedzsment feladata elsősorban a szükséges magatartások bevezetése. Ez tervezést, a speciális feladatok optimalizálását, költségek, határidők, valamint felelősök meghatározását és a megbízóval való egyeztetését jelenti. A projekt során a projektmenedzsmentet is folyamatosan javítani kell.
Projektmenedzsment-kézikönyv	Alapvető meghatározások a projektmenedzsment egységes alkalmazásához a vállalaton belül, mint pl. a funkciók, a munkatechnikák és a projektrésztvevők együttműködésének meghatározása. A projektmenedzsment-kézikönyv a következő célokat szolgálja: egységes módszertani eljárás mód bevezetését, a kommunikáció javítását, egységes projektértelmezés kialakítását, a projekt előrehaladásának átláthatóbbá tételét.
Projektmenedzsment-szoftver	A projektvezető támogatására szolgáló segédeszköz a projektek tervezésénél és ellenőrzésénél átlátható beszámolók és dokumentációk segítségével.
Projektmunkatárs	Az egy projekt keretében a rá ruházott feladatok szakmailag megfelelő és a határidők betartásával történő végrehajtásáért felelős személy. Szakmailag a projektvezetőnek van alárendelve.

Projekt-program- portfolió elemző összehasonlítása	PROJEKT		PROGRAM	PORTFOLIÓ	IPMA ICB v 3.0
	Kitűzött cél	Projekt által előállítható termék	Program által elérhető stratégiai változás	Portfolió koordinál, optimalizál és igazodik a stratégiához	
	Elképzelés és stratégia	projekt üzleti terv megvalósítása	Program által kerülnek megvalósításra	Portfolióba integrálódik és folyamatosan ellenőrzésre kerül	
	Üzleti előnyök	Többnyire nem tartozik a projekt tárgykörébe	Legtöbbnyire a program szerves része	Többnyire nem tartoznak a portfolió tárgykörébe	
	Szervezeti változás	Többnyire nem tartozik a projekt tárgykörébe	Általában a program része	Nem a portfolió feladata	
	Idő, költség	Üzleti tervben definiált, menedzsment feladat	Programban említik, de pontosítva a kapcsolódó projektekben definiáltak	A portfolióban kitűzött prioritások és stratégiai célok alapján	
Projektreview	Visszatekintés egy projektre a projektzáró ülés keretében azzal a céllal, hogy leszűrjék a tapasztalatokat a jövőbeni projektekre vonatkozólag. A projektreview során elemzik az elért dologi eredményeket, értékelik a projekt lefolyását és megvitatják a befolyásoló tényezőket és problémákat.				
Projektstrukturálás	A projekt hierarchikus tagolása. A projektet részfeladatokra osztják fel, melyeket tovább osztanak munkacsomagokra. A munkacsomagok tovább már nem oszthatók fel. A strukturálás a projekt követelményeihez, mint pl. terjedelem, méret stb. igazodva történik.				
Projektstruktúra-terv	A projektstrukturálás megjelenítésének három fajtája van: egyrészt a funkcióorientált projektstruktúra-terv (minden, a projektfejlesztéshez szükséges funkció bevonása), másrészt a tárgyorientált projektstruktúra-terv (a projekt tárgyának felosztása alobjektumokra), valamint a kevert orientációjú projektstruktúra-terv (a funkció- és tárgysíkok keverése).				
Projektszervezet	A projektszervezet egy olyan időszakos szervezet, amelyet olyannak alakítanak ki, hogy legmegelőbbben szolgálja a projekt célkitűzését. A projektszervezet a projekt életciklusa során változhat, leképezve az adott szakasz sajátos igényeit, a projekt környezetében beálló változásokat (pl. szerződések) és a működési kultúrában beálló változásokat. A projektszervezet kialakításakor meghatározzák az összes szervezeti egységet, a szereplőket és ezek érintkezési pontjait, a szereplők feladatait, ehhez rendelt felelősségét és hatáskörét, a szereplők szervezeti egységhez rendelését, és az ezáltal kialakított szervezethez kapcsolódó eljárásokat (pl. döntési folyamatok) és szabályokat: a működési rendet. Az egyes szerepek személyekhez rendelésekor mindenképpen figyelembe kell venni a az adott személyek képességeit. Mindezeket az adott projektre vonatkozóan a Projekt Szervezeti és Működési Rendszerben kell írásban rögzíteni. A szervezeti struktúrák típusait az határozza meg, hogy a projektmenedzsment miképp épül össze az állandó szervezettel, ennek megfelelően funkcionális, projekt alapú és az előző kettőt ötvöző mátrix megoldások léteznek. Funkcionális szervezet (melyben a szokásos szervezeti felépítés marad. A funkcionális határokon átnyúló projektek kezelése nehézkes) - A projekttevékenységeket a funkcionális szervezeti egységek irányítják és teljesítik - A lényegi döntéseket a vállalati felső vezetés hozza meg - A projektmenedzser a vezetés közvetlen irányítása alatt végzi munkáját. A funkcionális szervezeti keretek szerinti projektirányítás vezetője a projektmenedzser: aki „információközpont”, elemző, döntéselőkészítő, korlátozottan koordináló.				
	<pre> graph TD FV[Felső vez.] --- PM1[P. Menedzs 1] FV --- PM2[P. Menedzs 2] PM1 -.-> P[Pénzügy] PM1 -.-> K[Kereskedelem] PM1 -.-> F[Fejlt./Terv] PM1 -.-> TI[Term. Irány.] PM1 -.-> MB[Minőségbizt.] PM2 -.-> P PM2 -.-> K PM2 -.-> F PM2 -.-> TI PM2 -.-> MB P --- A[Alaptevékenységek] K --- A F --- A TI --- A MB --- A </pre>				

Projektorientált szervezet (az előző ellentéte, a projektmenedzser saját „csapattal”, nagy önállósággal rendelkeznek)

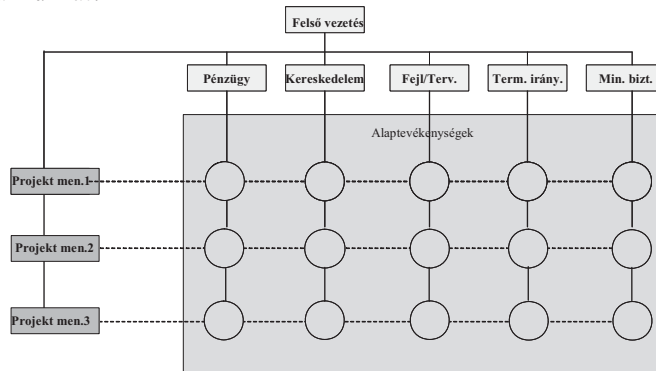
- Ez a szervezet magába integrálja a funkcionális tevékenységeket a szükséges időtartamra és a szükséges kapacitással.
- A projektmegvalósítást a célra kialakított szervezet végzi a projekt menedzser vezetésével. Projektmenedzsernek közvetlen utasítási joga és ellenőrzési lehetősége van.

Mátrix szervezet (előző kettő keveréke)

- A projekttevékenységeket a funkcionális szervezetek munkatársai végzik a projektmenedzser és a szervezeti vezető horizontális koordinációja mellett.
- A projekt teljesítésével összefüggő döntések megoszlanak a funkcionális egységek vezetői és a projektmenedzser között.

A projektmenedzser döntése és felelőssége: mit és mikor, a funkcionális vezető, döntése: hogyan és ki végezze a munkát?

A projektmenedzsment szakemberek és más résztvevők elhelyezkedése, a folyamatok, eszközök, szabályok, amelyek a projektszervezet működéséhez elengedhetetlenek, integráns részét képezik a szervezeti felépítésnek. A projektmenedzsment szakembernek áttekintéssel kell rendelkeznie a szervezetről, hogy a megbízásban (szerződésben) foglaltakat teljesíteni tudja, és képes legyen a belső és külső személyek és szervezetei igényeinek felismerésére és megítélésére.

Projekt tartalom és hatókör

A projektek adott feladatok megvalósítására vállalkoznak. A projektben érintett rendszer jelenlegi állapotát elemezve, a kívánt új állapotot határozzák meg, majd ezt követően az odavezető akciókat fogalmazzák meg. A kívánt új állapot jellemzésére funkcionális elvárások kerülnek kidolgozásra, ami a projekt termékének specifikációját jelenti, és ami a projekt szakmai tartalmát határozza meg, amelyet a projektben zajló tevékenységek során a projekt hoz létre.

A projekt hatóköre a projekt szakmai tartalmán túlmenően meg kell, hogy határozza a projekthez kapcsolódó kereteket és korlátokat, az alkalmazandó technológiát és módszereket, a projekt céljának elérését szolgáló kiválasztott szakmai koncepciót, és végül a projekt menedzsmentje által érintett területeket (pl. monitoring-kontrolling, kockázat menedzsment, stb.).

A projekt tartalmának és hatókörének behatárolása elengedhetetlen a projektek sikeres kézben tartásához.

A projektmenedzsment szakembernek ismernie kell a folyamatokat, eljárásokat és megoldási eszközöket a projektek tartalmának és hatókörének meghatározásához, és a projekt vezetése, koordinálása során tudnia kell alkalmazni is azokat. Az üzletági és szakismeretek előnyök lehetnek, ennek hiányában további szakembereket kell bevonni a tartalom és hatókör meghatározásához.

Projekt-team

A projekt időtartamára a hierarchikus szervezetből toborzott munkatársak, akik felelősek a rájuk bízott feladatok határidős és szakmailag megfelelő végrehajtásáért és támogatják a projektvezetőt a projekt céljának elérésében.

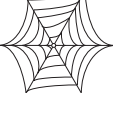
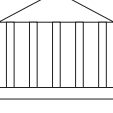
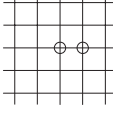

Projektterv

A projektek megvalósításának, lefolytatásának idő-tevékenység ütemterve, határidőkkel (milestone) és felelősökkel megjelölve. Legelterjedtebb formái a vonalas diagramok, a hálótervek stb.

Projekttervezés

A projekt célorientált, szisztematikus felosztása világos, átlátható struktúrákra, melyek a

	projektirányítás alapjául szolgálnak. Tervezési segédeszközök, pl.: fázisterv, projektstruktúra-terv, hálóterv, vonalas ütemterv.
Projektvezető	A projekt időtartamára kinevezett, a projekt megbízásban rögzített projektcélok eléréséért felelős személy. A projektvezető kompetenciáját a vállalaton belül határozzák meg.
Projektzárás és értékelés	A projekt célok elvégzését követően a végső fázis a projekt lezárás fázisa. Két folyamatot egyesít, a projekt eredményeit továbbítja a fogadó helyre, valamint annak elfogadtatása a szponzorral. Ezt követően történik a projekt tapasztalatainak dokumentálása és továbbítása. A projekt eredményeinek átadását követi a zárási folyamat. A megvalósított koncepciók, tervek, célok, rendszerek, változások átadása üzemeltetésre egy záródokumentum készítésével és átadás-étvételével valósul meg. A záródokumentum tartalmazza mindazokat az instrukciókat, garanciákat, ellenőrzési terveket, üzemeltetési szükségleteket, melyek elengedhetetlenül fontosak az üzemeltetés beindításához, vagy használatba vételhez. A projektmenedzsernek képesnek kell lennie a záró dokumentáció elkészítésére, a zárás levezetésére, a tanulságok, előnyök megfogalmazására és a minőségmenedzsment lefuttatására. A projektzárás a projekt életciklusának utolsó fázisa, mielőtt az üzemelés elindulna.
Projektzáró beszámoló	A projektvezető beszámolója a projekt folyamat dokumentálásával, mely a projektzáró ülés alapjául szolgál. A projektzáró beszámoló a következőket foglalja magában: projekt megbízás a feladatokat tartalmazó dokumentációval, a tényleges költségek dokumentálása, a tervezésben a tényleges és megcélzott értékek összevetése a projekt folyamán, a projektszervezet értékelése.
Projektzáró ülés	A projekt-team utolsó ülése, melynek során a team tagjai tapasztalatsere formájában megvitatják a projekt folyamán szerzett pozitív és negatív tapasztalataikat szakmai, módszertani, adminisztratív és pszichoszociális szempontból. Meghatározzák továbbá, kit kell tájékoztatni a projekt lezárásáról és eredményéről.
Ráfordítás	A folyamat ráfordítása határozza meg azt a munkamennyiséget, amely ahhoz szükséges, hogy egy meghatározott eredményt elérjenek. Egysége: személy/óra, /nap stb.
Ráfordításbecslés	A folyamat véghezviteléhez szükséges ráfordítás becslése (100% „tisza projekt munka”), amely a kapacitás- és határidő-tervezés alapja.
Rendszermenedzsment	A rendszer egymással adott kapcsolatban lévő elemek összessége. Rendszer és projekt Rendszerkapcsolatok A rendszerkapcsolatok lehetnek: • Zárt rendszerek: egyáltalán nem, vagy csak kismértékben hatnak más, vagy a főrendel rendszerekre • Nyílt rendszerek: a rendszer környezettel vagy más rendszerekkel többszörös, illetve lényeges kapcsolatban vannak • Dinamikus rendszerek: kapcsolataik, vagy rendelkezésre állásuk időfüggő • Statikus rendszerek: nem, vagy csak kismértékben időfüggők.

Rendszerműködtetés, életciklusok, folyamatok	A rendszer működtetése az állandó szervezet (törzs szervezet) kezében van. Cél, a rendszer folyamatos üzemeltetése, és használata, valamint folyamatos felügyelete. Életciklusa az alrendszer életciklusával van összhangban. Egy rendszer kibővítése, átalakítása egy önálló projektet képez, ha egy meghatározott területet meghalad és bizonyos komplexitást mutat. A kiválasztott megoldásnak a használat, működés szempontjából megvalósíthatónak kell lennie az alábbi követelmények szerint: - rugalmasság - gazdaságosság - biztonságosság - kicserélhetőség Figyelembe kell venni a környezet és a működés előre nem jelezhető változásait is.
Rendszerszemlélet és projektmenedzsment	A rendszereknek számos összetevőjük van, amelyek egymással összefüggésben állnak és az őket körülvevő környezetükkel szemben, attól függve egy funkcionális egységet képeznek. A rendszerek csoportosíthatók összetettségük (komplexitásuk) szerint is, eszerint megkülönböztethetők egyszerű és összetett rendszerek. A projektek ebből a szempontból összetett rendszernek minősülnek, magukban foglalva további rendszereket, mint pl.: szervezetek, információszervezetek, ember-gép rendszerek. A rendszerszemlélet több szakmát, annak szakismereteit átfogó holisztikus szemléletet jelent, amely a körülményeket átfogóan szemléli és a rendszeren belüli kapcsolatokat a maguk összetettségében elemzi. Ez lehetővé teszi a valóság modellezését, az adott projekt és környezetének alapvető jellemzőinek megragadását. A projektszakembernek képesnek kell lennie arra, hogy a rendszereket céljaival, jellemzőivel leírja, és rendszerszerűen alakítsa a menedzsmentet, amelyben újra és újra feladatokat azonosít. A projekt menedzsmentje során időről időre meghatározott komponensekre és alrendszerekre koncentrálnak és rendszer-elemzésekkel illetve rendszerfelállítással a projekt team számára támogatást biztosít.
Résztevő-elemzés	Minden, a projektben résztvevő, ill. általa érintett személy, valamint a projektre gyakorolt hatások felmérése.
Return on Investment	ROI. A befektetett tőke visszatérülésének megállapítására szolgáló nyereségesszámítás. A ROI mutató úgy számítható ki, hogy a célzott nyereség értékét el kell osztani a befektetett tőke értékével.
Reviews	Projekt-részeredmények minőségbiztosítására szolgáló intézkedések és technikák a szakmai helyesség, teljesség és a projektcélokkal való összehangoltság szempontjából.
Személyi kérdések/személyiségjegyek	A személyi kérdések, fejlesztések, magukba foglalják az erőforrás tervezést, kiválasztási rendszert, a képzést, a teljesítményértékelést, és a munkamodellizést egyaránt. Ez a folyamat a projekt minden tagjára vonatkozik. A cél, a projektbe bevont erőforrások, személyek leghatékonyabb használata a projekt során. A projektmenedzsernek ismernie kell a kiválasztás, a karriertervezés, áthelyezések módszereit és technikáit. Tiszában kell lennie néhány alapvető munkaügyi folyamat gyakorlati kérdéseivel.
Szervezet	A társadalmi környezet deklarálta adott feladat megvalósítására létrehozott olyan rendszer, amelyben az egymással dinamikus viszonyban lévő emberi és tárgyi elemeket a vezetés által kitűzött cél (stratégia) és garantált rend (struktúra) tartja össze.
Szervezeti forma	A projektszervezet és a hierarchikus szervezet összekapcsolása. A lehetséges szervezeti formák a következők: „tiszta” projektszervezet, projektkoordináció, mátrix-projektszervezet. A szervezeti formától függően a projektvezető több vagy kevesebb felelősséggel és kompetenciával rendelkezik.
Szervezeti kultúrák	A hatalomkultúrában a túlélés a cél. Struktúrája pókháló. Jellemzői: versengő; előnyök szervezése a cél; védelmezi a egyénekre összpontosít a csoporttal szemben; a központi döntők; bizalmatlanság, tolerancia, megértés hiánya A szerepkultúrában az egyén érdekeit figyelik. templom. Jellemzői: tárgyalások, megállapodások, szabályozások; szerint viselkedő beosztottakat; jól működő gépezet - fogaskerekek; legfőbb értéke a biztonság. A feladatcultúra az egyéni holnapra koncentrálnak. Jellemzői: problémamegoldó konfliktuskezelés; a döntések eredményesség és a haszon alapján születnek; egyénre és figyelnek; rugalmasság, lelkesedés, fejlődés, szervezeti képesség jellemzi. A személyi kultúra az egyén itt és most szerint működik. Jellemzői: nagyfokú autonómia; egyéni szükségletek gondolkodás, segítségnyújtása; egyéni célok, értékek emberek fejlődése iránti elkötelezettség jellemzi. lojális beosztottakat; személy preferenciái a jellemzi. Struktúrája görög jutalmazza a szabály összeilleszkedő Struktúrája mátrix. szakértelem, csoportra egyaránt nyitottság, adaptál Struktúrája halmaz. kielégítése a cél; tiszteletben tartása; az
Szervezeti tanulás	Az ismeretek, a tapasztalatok és a személyes attitűd határozza meg alapvetően a projektmenedzsment szakemberek kompetenciáit. Az adott projekthez kapcsolódó tudásbázis (szakterületi és projektmenedzsmentre vonatkozó ismeretek és technikák, módszerek alkalmazásának tapasztalatai) és

	személyes siker és kudarc élmények együttese adja az adott projekt tanulságait. Ezek rögzítése, közös hozzáférés biztosítása a projekt résztvevőinek és az állandó szervezetnek alapvető feladat, ami megalapozhatja mind a projekt további élete során, mind más projektek esetében a későbbi finomításokat és fejlesztéseket. Ezáltal teljessé tehető a tanulási ciklus és lehetővé válik a projekthez kapcsolódó szervezeti tanulás. A projektszervezetnek ki kell dolgoznia a tanulási folyamatokat projekt fázisonként. A projektmenedzsernek és a vezető projektmenedzser szakembereknek a saját és munkatársai kiképzését és továbbképzését a projektmenedzsment területén a követelmények alapján tervezni, irányítani és a lehetőségek szerint más projektek ismereteit és tapasztalatait is bevonni szükséges. A projektmenedzsment szakemberek ismereti és tapasztalati szintjét, és fejlődési lehetőségeit a saját területükön értékelni kell, támogatva projektmenedzsment szakmai fejlődésüket és minősítésüket.
Szervezettípusok	Az értékteremtő folyamatok és a termékek alapján a következő fő szervezeti típusokról beszélhetünk: államhatalmi és államigazgatási (felső szintű és helyi); ágazati (termelői, kereskedelmi, szolgáltatásokat végző, pénzügyi, oktatási, kulturális, egészségügyi, fegyveres testületekhez tartozó); médiához kapcsolódó; egyházi és civil szervezetek, szerveződések stb.
Szinergia-hatások	Pozitív hatás, mely a csoportmunka kreativitás- és kezdeményezőkézség-fejlesztő tulajdonságainak kihasználásából ered.
Szituációanalízis	Egy fennálló állapot (szituáció) szisztematikus átvilágítása (elemzése) az adott keretfeltételek figyelembe vételével a problémamegoldási folyamathoz szükséges átláthatóság biztosítása céljából.
Tárgyalások és megbeszélések	A tárgyalások célja, hogy a kitűzött eredmények eléréshez hozzásegítse a résztvevőket és a résztvevők közötti együttműködést elősegítse, egy olyan folyamat keretében, amelyet pozitív légkör jellemez. Ilyennek számít pl.: az együttműködésről folytatott megbeszélések, szervezési megbeszélések, személyek felvételi beszélgetése, szerződési tárgyalás, bérleti tárgyalás, projektértekezlet, stb. A projektmenedzsment szakembernek kell elkészítenie a tárgyalási/megbeszélési tervet, amely a projekt működéséhez kapcsolódó, előre jelezhető tárgyalásokat/megbeszéléseket tartalmazza, és fel kell készülnie az esetlegesen szükségessé váló tárgyalásokra és megbeszélésekre is. A tárgyalás és megbeszélés vezetése magába foglalja a tárgyalásra/megbeszélésre való előkészületeket, a folyamat vezetését a tárgyalás/megbeszélés alatt, és az azt követő munkálatokat, mint a dokumentálást, és a megállapodott feladatok elvégzését, delegálását, ennek nyomkövetését, és visszajelzését az érdekeltnek. A tárgyalás és megbeszélés vezetése során pszichológiai, időbeli, tájékoztatási, információtechnikai és döntéstechnikai szempontokat is figyelembe kell venni. A projektmenedzsment szakemberek ismeretei és tapasztalata megméréstésre kerülnek egyik oldalról a szakismeretek és a tárgyalásra kerülő témák/anyagok tekintetében másfelől a tárgyalás/megbeszélés technikai vezetése és átfogó értékelése tekintetében.
Team	Kis, funkcionálisan tagolt, hierarchiától mentes munkacsoport, mely interaktív és intenzív kölcsönös együttműködés folyamán közös célt dolgoz ki.
Teljesítménymérés és előrehaladás ellenőrzés	A teljesítmény ellenőrzés mind a teljes projektre, mind pedig a részfeladatok teljesítményére is kiterjed. A teljesítmény mérés a fizikai előrehaladás koncepciója a költség és időütemezés teljesítményének kapcsolatában. A projekt státusz folyamatos mérése az alapja a valós költség és időkövetésnek. A fentiek valós információt jelentenek a projekt költség és idő teljesítményéről és a megtermelt értékről is. A teljesítménymérés a projekt során elvégzésre kerülő dologi és szolgáltatási teljesítmények mérését és értékelését jelenti. Az idő centrikus előrehaladás mérés során az időtervben munkagyorsaságot és előrehaladási fokot lehet mérni. A projektmenedzsernek egy projekt specifikus teljesítménykontrollt kell felépítenie és működtetnie.
Tervezési mátrix	A projektstruktúra ellenőrzésére szolgáló segédeszköz a tartalmi és logikai hibák kiszűrésére.
Tevékenységek/prioritások jegyzéke	Táblázat, mely a kisebb és közepes projektek kontrollig eszközeként alkalmazható. A táblázat felépítése: tevékenység – felelős személy – végső határidő – ráfordítás – prioritás. A prioritások oszlopa alapján megkapjuk a prioritási jegyzéket.
Tiszta projektszervezet	Párhuzamos vonalas szervezet. Szervezeti forma. A projekt időtartamára a résztvevő munkatársak önálló szervezeti egységeket alkotnak, a projekt-teameket, melyek a projektvezetőnek vannak alárendelve.
Ütemterv	Határidőterv. A projekt mindegyik folyamatánál a kezdeti és záró-időpontok megtervezése.
Üzleti folyamatok	Az állandó szervezetekben és/vagy projektekben működő üzleti folyamatok képezik az üzleti menedzsment tárgyát. Az üzlet menedzsmentje a folyamatok minőségére, költségeire, az eszközök optimális felhasználására és a nyereségségére fordítja figyelmét. Az üzleti folyamatokban meghatározásra kerülnek az egyes feladatokhoz tartozó folyamatok, azok szereplői, a dokumentációért és kontrollért felelősök. A folyamatleírás során többnyire rögzítik a célmeghatározást és sikerkritériumokat, a tevékenységek összefüggésének grafikus ábráját, ellenőrző listákat és az alkalmazandó szabványos formanyomtatványokat. A projektmenedzsment területén a következő üzleti folyamatok szolgálnak például: projektkezdeményezés, projektindítás, projekttervezés, projekt monitoring és kontrollig, projekt

	eredmény átadása-átvétele és projektzárás. Ezek a folyamatok bonthatók tovább a szükséges munkalépésekké, mint pl.: időterv elkészítése, feladat meghatározás elkészítése, szerződés ellenőrzése, projekt előrehaladásának meghatározása, szervezeti megoldás kialakítása, konfliktuskezelés projekt teamben, jelentésírás, megbeszélés jegyzőkönyvének ellenőrzése. A projekt menedzsment munkatársaknak értenie kell az üzleti működés alapjait, amelyek által a projekt létrejön, és esetleg megváltozik. Amennyiben a projekt az állandó szervezet működésének és annak jövőbeli megváltoztatására irányul, az üzleti menedzsmenttel való együttműködése különösen fontos.
Változás menedzsment	Feladatai: Szükségességének felismerése a siker érdekében. (Technológiai, Üzleti, Társadalmi, Gazdasági, stb.) A változások elfogadtatása a környezettel befolyásolja annak sikerét. Kulcskérdés a kommunikáció és az elfogadás. A változások menedzsmentjét körültekintően minden részletre kiterjedően kell megtervezni és a vezetéssel elfogadtatni. A projektmenedzsmentnek tudatában kell lennie a rendszerek és folyamatok összefüggéseinek, képesnek kell lennie az egyének, csoportok és szervezetek problémáinak megtárgyalására. Ismernie kell a változással kapcsolatos, azzal összekapcsolható reakciókat.
Változásmenedzsment	Change management. Annak biztosítása, hogy a projektek változásainak minden lehetséges módját, úgy mint pl. a projekttervek változásait vagy a szakmai változásokat, a projektek céljainak változásait és az olyan tényezőket, melyek a projekt megszakításához vezethetnek, a projekt vezetője felé jelezni és dokumentálni kell, azért, hogy így a projekt vezetése ellenőrizni és követni tudja azokat.
Változó költségek	Proporcionális költségek. Azok a költségelemek, amelyek a kapacitás kihasználásával arányosan változnak. Megkülönböztetünk: (tisztán) proporcionális (pl. anyagköltség), progresszív (pl. túlóra) és degresszív (pl. karbantartási) költségeket. Ez utóbbi két költségtípust a tervezési munka megkezdése előtt redukált proporcionális, ill. fix költségekké alakítjuk át.
Vezetés	Irányítás. Nem más, mint az akaratkialakítás és az akaratátvitel folyamata, amely az információ nyeresén, feldolgozásán és leadásán keresztül funkcionál. Az irányítás és a vezetés kifejezéseket gyakran szinonim módon használják. A rendszerelméletben a végrehajtás oldaláról absztrahált vezetést irányításnak nevezzük, mint a szervezeti rendszer végrehajtás melletti másik fő alrendszerét.
Vezetés, döntés, delegálás	Vezetési rendszer: vezetők és vezetettek egy adott feladatot minimális ráfordítással a követelményeknek megfelelő minőségben oldanak meg. Vezetni annyit jelent, mint másokat közös tettekre mozgásba hozni bizonyos célok elérése érdekében. Erre épül fel a vezetési rendszer, melyben a vezetők és vezetettek minimális ráfordítással a követelményeknek megfelelően oldanak meg. A Projekt Menedzsment tisztában kell lennie azzal, hogy melyik döntést mikor és kinél kell alkalmaznia. A vezetéssel együtt jár a vezetés felelőssége is. A delegálás során a projekt feladat a megfelelő helyre és szintre kerül. A projektmenedzsmentnek meg kell ítélnie, hogy a projekt sikeres lefuttatásához elegendő szakismeret, erőforrás, energia, idő, és segédeszköz rendelkezésre áll-e. Hatásos eszköz a feladatok világos és egyértelmű, a megrendelő által elfogadott megfogalmazása.
Vezetői stílus	Viselkedésmód, mely egy vezetőt jellemez munkatársaival való kapcsolatában. Négy fajtája van. Autokrata vezetői stílus: a dologi célok elérésére irányuló erős irányultság, a csoporton belüli szociális viselkedés elhanyagolása. Karitatív vezetői stílus: erős irányultság a csoporton belüli jó szociális légkör kialakítására, a dologi célok rovására. „Laissez faire”-vezetői stílus: a dologi célok és a csoporton belüli szociális magatartás csak másodlagos tényezők. Kooperatív vezetői stílus: a dologi célok elérésére irányuló vezetés a csoporton belüli szociális viselkedés figyelembevételével.
Visszaszámolás	Hálóterv-számítási módszer az egyes folyamatok lehető legkésőbbi lehetséges ütemezéséhez (a projekt-véghatáridőből kiindulva) anélkül, hogy a projekt véghatárideje csúszna.
Vonalas ütemterv	Gantt-diagram. A projekt ütemtervének átláthatóságára szolgáló diagram. A folyamat időtartamának grafikai ábrázolása vonalas formában. A vonal magában foglalhatja a célkitűzésnek megfelelő időtartamokat. Az események tervezett befejezését időpontokként ábrázolja. Folyamatokhoz adott esetben járulékos információként táblázatos felsorolást is lehet rendelni.